

6.4. PROCEDIMENT D'INTERVENCIÓ ESPECIALITZADA EN SITUACIONS DE MALTRACTAMENT PRENATAL

Les situacions de maltractament prenatal presenten l'especificitat que qualsevol acció preventiva o protectora respecte el futur nadó (nasciturus), és indissociable de l'atenció i cura de la mare durant tot el període de la gestació, motiu per al qual requereixen d'un tractament diferencial de l'establert al procediment general.

Tal i com s'ha definit en l'apartat 5.2 "Tipologia de situacions de desprotecció" des de l'òptica de la protecció infantil s'entén que es produeix **Maltractament prenatal** quan "una dona en procés de gestació, de forma conscient o inconscient, no té en compte les atencions que demana el seu estat, amb risc de perjudicar el fetus/embrió i també el produït indirectament al nadó per la persona que maltracta la dona en procés de gestació".

La LDOIA en l'art. 105.1, concretament recull entre les diferents situacions de desemparament :

"c) Els perjudicis greus al nadó causats per maltractament prenatal. A aquests efectes, s'entén per maltractament prenatal la manca de cura del propi cos, conscient o inconscient, o la ingestió de drogues o substàncies psicotròpiques per part de la dona durant el procés de gestació, i també el produït indirectament al nadó per la persona que maltracta la dona en procés de gestació."

Així les situacions de Maltractament prenatal poden contemplar:

- Situacions de violència física o psíquica (agressions contra la dona-mare gestant per part de la parella o familiars).
- Consum de drogues o substàncies psicotròpiques per part de la mare gestant.
- Manca de cura i atencions de la salut per part de la mare gestant.

Tot i que no es donin situacions de maltractament prenatal, des de l'òptica de la detecció precoç de futures situacions de desprotecció, el període de gestació també serà una etapa fonamental per tal de detectar situacions en les que es doni una confluència d'observacions respecte l'àrea social, familiar i personal de la mare i/o parella i el seu entorn que portin a valorar la possibilitat de futures mancances en l'exercici del maternatge, que han de generar l'activació dels serveis bàsics de la xarxa professional (salut i serveis socials especialment).

El procediment d'intervenció especialitzada en situacions de maltractament prenatal ha de seguir els passos següents:

1. Detecció per part de :
 - a. Professionals de la xarxa pública de salut (ASSIR,ABS, Hospitals – llevadores, ginecòlegs-, metges de família o d'altres especialitats mèdiques, infermers/es i treballadors/es socials).

- b. Professionals de ginecologia i obstetrícia que desenvolupen la seva professió en l'àmbit de la medicina privada.
 - c. Professionals d'altres àmbits públics (serveis socials, ...).
 - d. Professionals de la salut d'altres especialitats que desenvolupen la seva professió en l'àmbit de la medicina privada (psiquiatres,...)
2. Els professionals que han detectat la situació la traspassen a la treballadora social (TS) de l'ASSIR. En cas que ho canalitzin a través de la treballadora social de l'ABS, aquesta ho derivarà a la treballadora social de l'ASSIR.
 3. Atenció per part de la TS de l'ASSIR, valoració i establiment d' un treball interdisciplinari dels professionals de l'ASSIR amb la resta de serveis especialitzats CSMA, CSMIJ , CAS, CAP, SIAD de Manresa, PIAD del Bages.

Si es valora com a Embaràs de Risc- Alt Risc Obstètric (ARO)- també es deriva al Servei de consultes externes de Ginecologia i d'Obstetrícia de l'Hospital Sant Joan de Déu de Manresa. La treballadora social de l'ASSIR valorarà la conveniència o no de derivar també el seguiment a la treballadora social de l'Hospital.

Si l'embaràs s'inicia des de la primera visita a l'Hospital perquè és un embaràs d'ARO, els professionals derivaran a la TS del seu servei (Hospital Sant Joan de Deu).

4. En funció del resultat del treball establert i de la valoració que de la situació en realitzin els serveis, es procedirà a activar el procediment general d'intervenció (SR/SRG/SD/SDPI) per garantir el benestar del nadó a partir del seu naixement. Es podrà fer la declaració preventiva de desemparament abans del naixement quan es prevegi clarament la situació de desemparament del futur nadó. (LDOIA art. 110. 4).
5. En casos greus de risc per al fetus/embrió i sense obtenir la col·laboració de la mare gestant es procedirà a sol·licitar al Jutjat l'ingrés involuntari hospitalari i/o altres mesures cautelars necessàries en relació a la mare per fer efectiva la protecció del nasciturus (LDOIA art. 110.4)